

Vergaderjaar 2020–2021

24 587

Justitiële Inrichtingen

Nr. 806 HERDRUK¹

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR RECHTSBESCHERMING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 september 2021

Hierbij informeer ik uw Kamer over de maatregelen die ik zal treffen tegen de oplopende druk op de capaciteit in de Justitiële Jeugdinrichtingen (JJl's). Eerder heb ik uw Kamer geïnformeerd over mijn verzoek aan de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) om een oplossing voor extra capaciteit verder uit te werken en voor te bereiden.² Deze plannen voor de locatie «Horsterveen» zijn inmiddels verder uitgewerkt en worden toegelicht in deze brief.

Noodzaak om druk op capaciteit te verlichten

De meest recente PMJ-ramingen laten zien dat de capaciteitsbehoefte aan JJl-plekken blijft stijgen.³ In 2020 was deze trend voor het eerst zichtbaar en is besloten de oudbouw van Teylingereind nog niet af te stoten. Dit betrof 92 plaatsen. Desondanks blijft er een (geraamd) tekort aan hoogbeveiligde JJl capaciteit. Het tekort bestaat uit circa 40 plekken tot de zomer van 2023. Om veiligheid in de instellingen te garanderen en heenzendingen te vermijden, is het noodzakelijk dat de bestaande capaciteit tijdelijk wordt uitgebreid. Daarnaast wil ik inzicht in de verklaringen voor de stijging van de capaciteitsbehoefte en welk toekomstperspectief er is. Over deze analyse zal ik u in de Miljoenennota nader informeren.

Voorwaarden voor extra capaciteit

Zoals aangegeven in de beantwoording van de Kamervragen van het lid Ellian op 9 juli jl. over mogelijke uitbreiding van het aantal jeugdgevangenen heb ik onderzocht op welke wijze de oplopende capaciteitsbehoefte op korte termijn het beste kan worden opgelost binnen DJI. Daarbij heb ik voorop gesteld dat de uitbreiding van capaciteit moet voldoen aan de

¹ I.v.m. een correctie in het opschrift.

² Aanhangsel Handelingen II 2020/21, nr. 3544.

³ Kamerstuk 24 587, nr. 802.

maatstaven waar een reguliere JJI ook aan voldoet. Daarom heb ik de volgende voorwaarden gesteld:

- De locatie wordt onderdeel van de Rijks JJI en valt daarmee onder verantwoordelijkheid van de directeur van de Rijks JJI.
- Het betreft een volledig eigenstandig gebouw met eigen ingang.
- De Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen(BJJ) is van toepassing.

Locatie Horsterveen

Gegeven bovenstaande voorwaarden is de locatie PI Zuid-Oost, locatie Ter Peel naar voren gekomen. In de genoemde locatie is een gebouw beschikbaar dat geschikt kan worden gemaakt om te dienen als dependance van de Rijks JJI. De dependance krijgt de naam «Horsterveen» en valt onder de BJJ. DJI brengt op dit moment de locatie in gereedheid. De verwachting is dat de eerste groep eind september geplaatst kan worden. De ingebruikname is gefaseerd; de fasering is mede afhankelijk van de werving van personeel. De Inspecties Justitie en Veiligheid (IJ&V), Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ), de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (Inspectie SZW) en de Inspectie van het Onderwijs (IvO) zijn meegenomen in de planvorming. Zij constateren dat het plan voldoet aan de uitgangspunten die zijn gesteld aan detentie van justitiële jeugdigen veroordeeld volgens het jeugdstrafrecht en geven aan dat deze uitgangspunten daarmee genoeg handvatten bieden om voldoende kwaliteit van detentie van jeugdigen te leveren en om de veiligheid van het personeel en de maatschappij te waarborgen. De Inspecties zullen dit kort na de ingebruikname van de locatie in de praktijk toetsen aan de hand van het Toetsingskader JJI's.

Doelgroep

In de locatie Horsterveen zullen in beginsel alleen kortverblijvende jongeren (max 90 dagen) verblijven en géén jongeren met een specialiserende zorgbehoefte of jongeren waarbij sprake is van (verdenking is van) een levensdelict of zedendelict.

Voorzieningen

Het betreft een separate voorziening op het terrein van PI Zuid Oost, met een eigen ingang. Zij zullen beschikken over een luchtplaats, onderwijslokalen, een bibliotheek, fitnessruimte, bezoekszaal en een multifunctionele arbeids-/onderwijsruimte. Het aangeboden dagprogramma zal passend zijn voor de doelgroep die geplaatst wordt in Horsterveen, het onderwijs wordt daarbij vormgegeven in samenwerking met een van de vaste onderwijspartners van de RJJI. Een deel van de ondersteunende diensten, zoals de geestelijke verzorging, medische dienst en Commissie van Toezicht, worden niet in eigen beheer uitgevoerd maar in samenwerking met PI Zuid Oost of de andere RJJI locaties. Daarbij komen de diensten (indien van toepassing) naar de jeugdige in de JJI en hoeft de jeugdige niet de PI in.

Overwogen alternatieven

Gezien de oplopende capaciteitsbehoefte is gekeken naar andere scenario's dan de huidige optie van Horsterveen. Daarbij is gekeken in hoeverre de Kleinschalige Voorzieningen (KVJJ's) kunnen worden ingezet. Gezien het benodigde beveiligingsniveau voor de doelgroep waar extra capaciteit voor nodig is, is dit geen optie. Ook is niet gekozen voor (her)opening van reeds gesloten JJI's, gezien de tijdelijkheid van deze extra behoefte en de beschikbaarheid van capaciteit binnen DJI.

Toekomst

De totstandkoming van Horsterveen en de niet aflatende druk op capaciteit doet een extra beroep op de medewerkers van DJI. Ik heb veel waardering voor hun inzet en flexibiliteit. Met het beschikbaar maken van Horsterveen is de verwachting dat voldaan kan worden aan de geraamde capaciteitsbehoefte. De maatregel is in principe tijdelijk. Wanneer de nieuwbouw in Teylingereind in het voorjaar van 2023 volledig beschikbaar is zal de locatie Horsterveen volgens de huidige PMJ-prognose niet langer nodig zijn.

De Minister voor Rechtsbescherming,
S. Dekker